

ผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มต่อ เจตคติต่อ
การศึกษาภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 3

นางสาว วรณา คงสุริยะนาวัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-460-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013822

1720267X

EFFECTS OF GROUP COUNSELING ON ATTITUDES
TOWARDS PRACTICAL TRAINING OF
THIRD YEAR NURSING STUDENTS

Miss Wanna Kongsuriyanavin

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-460-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มต่อเจตคติต่อการศึกษา
ภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 3

โดย

นางสาว วรรณฯ คงสุริยะนาวัน

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสริช โพธิ์แก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.กาว วัชรากัญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โภตรจรัส)

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสริช โพธิ์แก้ว)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

กรรมการ

.....
(อาจารย์ ดร.จิบ แบร์)

วรรณภา คงสุริยะนาวัน : ผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มต่อเจตคติต่อการศึกษา
 ภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 (EFFECTS OF GROUP COUNSELING ON
 ATTITUDES TOWARDS PRACTICAL TRAINING OF THIRD YEAR NURSING
 STUDENTS)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.โสรัช โปธิแก้ว, 153 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อ
 เจตคติต่อการศึกษาภาคปฏิบัติ หลังการเข้ากลุ่มทันทีและเว้นระยะ 1 เดือน กลุ่มตัวอย่างเป็น
 นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 9 คน ที่อาสาสมัครเข้า
 ร่วมในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างได้เข้าประชุมกลุ่มตั้งแต่วันพฤหัสบดีไปจนถึงบ่ายวันอาทิตย์ รวม
 เวลาในการประชุมกลุ่ม 30 ชั่วโมง โดยมีผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม การประเมินผลทำทั้งโดยทำ
 แบบทดสอบ ก่อน หลัง และเว้นระยะเวลา 1 เดือน ของการเข้ากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ใน
 การทดลอง คือ (1) แบบวัดเจตคติต่อการศึกษาภาคปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง (2) แบบสอบถาม
 ประเมินผลการเข้ากลุ่ม (3) แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อประเมินการนำประสบการณ์จาก
 การเข้ากลุ่มไปใช้ในวิชาชีพ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแตกต่างของเจตคติ
 ในการวัดแต่ละครั้ง

ผลการวิจัยพบว่า

1. เจตคติต่อการศึกษาภาคปฏิบัติครั้งทดสอบก่อนการเข้ากลุ่ม และครั้งทดสอบหลัง
 การเข้ากลุ่ม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)
2. เจตคติต่อการศึกษาภาคปฏิบัติครั้งทดสอบทันทีหลังจากการเข้ากลุ่ม และครั้ง
 ทดสอบหลังการเข้ากลุ่ม เว้นระยะ 1 เดือน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาควิชา จิตวิทยา

สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา

ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต..... *Ann Kongsuriyanawan*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Dr. Sorach Potikavee*

WANNA KONGSURIYANAVIN : EFFECTS OF GROUP COUNSELING ON
ATTITUDES TOWARDS PRACTICAL TRAINING OF THIRD YEAR NURSING
STUDENTS.

THESIS ADVISOR : ASSI. PROF. SOREE POKAEO, Ed. D. 153 PP.

The purpose of this research was to study the immediate and a long-term effect of group counseling on attitudes towards practical training. The subjects were 9 volunteer third year nursing students of Mahidol University. They participated in 30 hours of group counseling beginning on a Thursday evening and ending on a Sunday afternoon. The researcher acted as the group leader. Evaluation of the program was carried on by administering to the subjects "The Attitudes Towards Practical Training Inventory" before the group meeting, immediately after the group meeting and a month later. The instruments used were (1) "The Attitudes Towards Practical Training Inventory" constructed by the researcher. (2) A questionnaire for the subjects to discuss and critique their experience in the group. (3) An open-ended questionnaire to evaluate how the subjects used their experience in the group in their professional work. The statistical method for data analysis was the t-test. The results indicate that :

1. There was significant positive changes on an overall measure of attitudes towards practical training from the pretest to the first posttest. ($P < .05$)

2. There was no significant difference between the first posttest and the later posttest.

ภาควิชา จิตวิทยา

สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา

ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อผู้คิด..... (Soree Pokaao)

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... (Wanna Kongsuriyanavin)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โรสริช โปธิแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาที่วิทยานิพนธ์ผู้ให้ความรู้และประสบการณ์ในการศึกษาด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นแบบอย่างการดำเนินการกลุ่มกับผู้วิจัย เป็นอย่างมาก ตลอดทั้งให้คำแนะนำ ชี้แจง และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง อาจารย์อีกท่านคือ ดร.จิน แบรี ซึ่งกรุณาให้ความช่วยเหลือโดยมิได้เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย และยังช่วยตรวจความแม่นยำตรงแบบวัด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่ง ๖ ๗ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจความแม่นยำตรงแบบวัด นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์วิทยาลัยเกื้อการุณย์ วชิรพยาบาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ นุญทอง คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และเจ้าหน้าที่กองอนุรักษ์สัตว์ป่า ที่กรุณาเอื้อเฟื้อเพื่อความสะดวกในการวิจัย

ทางด้านกาให้คำปรึกษาสถิติและการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์มนตรี อนันตรักษ์ อาจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข และรองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูรรณไพ

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ และนักศึกษาผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคน ซึ่งกรุณาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ผู้ให้ความรัก ความห่วงใย ช่วยเหลือสนับสนุนพร้อมทั้งให้กำลังใจมาตลอด และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนจำนวนหนึ่งในการวิจัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดและทฤษฎี เรื่องการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม	4
ความหมายและจุดมุ่งหมาย	4
กระแสนของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา	5
องค์ประกอบซึ่งเอื้ออำนวยการรักษาในกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา	12
ส่วนประกอบสำคัญของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม	13
แนวความคิดเกี่ยวกับเจตคติ	25
ความหมาย	25
การเกิดเจตคติ	26
การเปลี่ยนแปลงเจตคติ	26
เจตคติของนักศึกษาพยาบาลต่อการศึกษาระดับปฏิบัติ	27
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	43
สมมติฐานในการวิจัย	43
ขอบเขตของการวิจัย	44
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	45
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	45

2	วิธีดำเนินการวิจัย	46
	กลุ่มตัวอย่าง	46
	การออกแบบการวิจัย	47
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
	เครื่องมือวัด เจตคติ	47
	แบบสอบถามประเมินผลการเข้ากลุ่ม	52
	แบบสอบถามปลายเปิด	54
	วิธีการดำเนินการปฏิบัติกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา	54
	ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	55
	การเตรียมการก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล	57
	การวิเคราะห์ข้อมูล	57
3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4	การอภิปรายผลการวิจัย	99
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม		106
	ภาคผนวก ก.	119
	ภาคผนวก ข.	122
	ภาคผนวก ค.	138
	ภาคผนวก ง.	139
ประวัติผู้วิจัย		153

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และความเที่ยงของแบบวัดเจตคติ	52
2	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการศึกษา ภาคปฏิบัติของคะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันที	60
3	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการศึกษา ภาคปฏิบัติของคะแนนก่อนการทดลอง และติดตามผล 1 เดือน	62
4	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการศึกษาภาคปฏิบัติ หลังการทดลองทันที และติดตามผล 1 เดือน	64
5	ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสิ่งที่สมาชิกได้จากการเข้ากลุ่ม	83
6	ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการนำประสบการณ์จากการเข้ากลุ่มไปใช้ใน วิชาชีพ	87
7	แสดงความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิตของคะแนนความรู้สึกต่องานของ กลุ่มทดสอบ เครื่องมือ	131
8	แสดงความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิตของความรู้สึกต่อตนเองของกลุ่ม ทดสอบ เครื่องมือ	132
9	แสดงความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิตของความรู้สึกต่อเพื่อนนักศึกษาพยาบาล ของกลุ่มทดสอบ เครื่องมือ	133
10	แสดงความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิตของความรู้สึกต่ออาจารย์พยาบาล ของกลุ่มทดสอบ เครื่องมือ	134
11	แสดงความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิตของความรู้สึกต่อพยาบาลประจำการ ของกลุ่มทดสอบ เครื่องมือ	135
12	แสดงความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิตของความรู้สึกต่อแพทย์ของกลุ่ม ทดสอบ เครื่องมือ	136
13	แสดงความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิตของความรู้สึกต่อผู้ป่วยของกลุ่ม ทดสอบ เครื่องมือ	137

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภูมิแสดงขั้นตอนและการพัฒนากระบวนการกลุ่ม	11
2	เส้นภาพคะแนนเฉลี่ย เจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติ จำแนกตามมัธยม เลขคณิต ของก่อนการทดลอง หลังการทดลองทันทีและติดตามผล 1 เดือน	66
3	เส้นภาพคะแนน เจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติของ เจตติรายด้านจำแนก ตามคะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันทีของคนที่ 1	69
4	เส้นภาพคะแนน เจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติของ เจตติรายด้านจำแนกตาม คะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันทีของคนที่ 2	70
5	เส้นภาพคะแนน เจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติของ เจตติรายด้านจำแนกตาม คะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันทีของคนที่ 3	71
6	เส้นภาพคะแนน เจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติของ เจตติรายด้านจำแนกตาม คะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันทีของคนที่ 4	72
7	เส้นภาพคะแนน เจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติของ เจตติรายด้านจำแนกตาม คะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองทันทีของคนที่ 5	73
8	เส้นภาพคะแนน เจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติของ เจตติรายด้านจำแนกตาม คะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองทันทีของคนที่ 6	74
9	เส้นภาพคะแนน เจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติของ เจตติรายด้านจำแนกตาม คะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันทีของคนที่ 7	75
10	เส้นภาพคะแนน เจตคติของการศึกษากาปฏิบัติของ เจตติรายด้านจำแนกตาม คะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันทีของคนที่ 8	76
11	เส้นภาพคะแนน เจตคติของการศึกษากาปฏิบัติของ เจตติรายด้านจำแนกตาม คะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันทีของคนที่ 9	77
12	เส้นภาพคะแนนเฉลี่ยผลการประมวลค่าของแบบสอบถามด้านความรู้สึกของ สมาชิกที่มีต่อผู้นำกลุ่ม	80